

FOLIA PHARMACOTHERAPEUTICA MAART
2026

Nieuws

Repertorium "editie 2026": update van een eerste reeks hoofdstukken gepubliceerd

De jaarlijkse herziening van volgende hoofdstukken is afgewerkt: Cardiovasculair stelsel, Gastro-intestinaal stelsel, Immuniteit, Dermatologie, Oftalmologie en Anesthesie. In de herziene hoofdstukken is de rubriek "Oudere patiënten" toegevoegd. Daarmee is de rubriek "Oudere patiënten" nu in alle hoofdstukken van het Repertorium geïntegreerd. Ontdek hier ook andere belangrijkste aanpassingen.

Revisie "2026": eerste reeks hoofdstukken online

De revisie "2026" is afgewerkt voor een eerste reeks hoofdstukken van het Repertorium: **Cardiovasculair stelsel, Gastro-intestinaal stelsel, Immuniteit, Dermatologie, Oftalmologie en Anesthesie**. De herziene hoofdstukken staan online. Opnieuw werkten talrijke experts mee, waarvoor dank.

NB. Het Repertorium is door het Belgisch Centrum voor Evidence-Based Medicine (CEBAM) geaccrediteerd als "Evidence-Based Practice (EBP)-informatiebron zonder aanbevelingen" (zie cebam.be/validatie). Het BCFI heeft als doel *evidence-based* informatie te verstrekken over de werkzaamheid en veiligheid van geneesmiddelen, om zo het rationeel gebruik van geneesmiddelen te bevorderen. Het BCFI is geen richtlijnontwikkelaar. Voor meer uitleg over de inhoud en de gevolgde methodologie voor de verschillende rubrieken in het Repertorium (onder andere Plaatsbepaling, Contra-indicaties, Interacties), zie InL.2. Handleiding bij en onderbouwing van het Repertorium

Belangrijkste nieuwigheden in de herziene hoofdstukken

In de herziene hoofdstukken is de rubriek "Oudere patiënten" toegevoegd. **Daarmee is de rubriek "Oudere patiënten" nu in alle hoofdstukken van het Repertorium geïntegreerd.** De aandacht gaat in deze rubriek vooral naar de geneesmiddelen die het vaakst worden voorgeschreven in de eerste lijn en naar geneesmiddelen die bepaalde risico's met zich meebrengen voor oudere patiënten. Sommige minder vaak gebruikte geneesmiddelen(klassen) kregen geen specifieke beoordeling. Ook wanneer er geen rubriek "Oudere patiënten" is opgenomen bij die geneesmiddelen, blijft voorzichtigheid geboden bij gebruik ervan bij oudere patiënten. Zie ook InL.2.7. De rubriek "Oudere patiënten").

De andere belangrijkste nieuwigheden per hoofdstuk zijn de volgende.

Cardiovasculair stelsel

- Bij de volgende geneesmiddelen werd de rubriek *Zwangerschap en borstvoeding* aangevuld en/of verduidelijkt: alfa-blokkers, centraal werkende antihypertensiva, vasodilatoren, digitalisglycosiden, sacubitril/valsartan complex, vericiguat, milrinon, levosimendan, thiaziden en aanverwanten, lisdiuretica, koolzuuranhydrase-inhibitoren, statines en ezetimibe.
- 1.2. Angina pectoris
 - Rubriek *Plaatsbepaling* :
 - Toevoeging over de belangrijke rol van levensstijlaanpassingen bij de behandeling van patiënten met coronaire hartziekte.
 - Verduidelijking van de onderbouwde voordelen voor de verschillende geneesmiddelenklassen bij de onderhoudsbehandeling van stabiele angor.
- 1.3. Hartfalen
 - Rubriek *Plaatsbepaling*: verduidelijking van de plaats van morfine en nitraten bij de behandeling van acuut hartfalen.
- 1.4.1.1. Thiaziden en aanverwanten:
 - Rubriek *Plaatsbepaling*: aanvulling van de plaatsbepaling voor het gebruik van thiaziden bij hartfalen.
 - Rubriek *Interacties*: toevoeging van interacties die een verhoogd risico geven op hypokaliëmie of hyponatriëmie.
- 1.4.2. Kaliumsparende diuretica: vervanging van de term "aldosteronantagonisten" door "antagonisten van de

mineralocorticoïdreceptor".

- 1.6. Calciumantagonisten: dit hoofdstuk werd volledig herzien en is nu onderverdeeld in drie afzonderlijke subhoofdstukken (dihydropyridines, verapamil en diltiazem). De verschillende rubrieken van het Repertorium worden nu weergegeven voor elke subklasse van calciumantagonisten.
- 1.7.1. ACE-inhibitoren en 1.7.2. Sartanen
 - Rubriek *Bijzondere voorzorgen*: toevoeging van een voorzorgsmaatregel bij het gebruik van beeldvorming met een joodhoudende contraststof bij patiënten met ernstige nierinsufficiëntie.
- 1.8. Antiaritmica
 - Rubriek *Plaatsbepaling*: toevoeging van informatie over het gebruik van antiaritmica of katheterablatie bij voorkamerfibrillatie.
 - De rubriek *Ongewenste effecten* werd aangevuld voor de verschillende antiaritmica.
- 1.15.3. Middelen bij hypertrofische obstructieve cardiomyopathie: toevoeging van de rubrieken *Contra-indicaties* en *Zwangerschap en borstvoeding*.

Gastro-intestinaal stelsel

- 3.4. Anti-emetica
 - Rubriek *Zwangerschap en borstvoeding* > Nausea en braken tijdens de zwangerschap: update van de indicaties en de plaatsbepaling.
- 3.4.1. Gastroprokinetica: update van de indicaties.
- 3.6. Antidiarreeïca
 - Rubriek *Plaatsbepaling*:
 - Onderscheid tussen acute en chronische diarree.
 - Toevoeging van de plaatsbepaling van BAPCOC over de plaats van antibiotica bij acute diarree.
- 3.8.2. Middelen bij anale fissuren
 - Rubriek *Plaatsbepaling*: toevoeging van oorzaken, niet-medicamenteuze maatregelen en de plaats van geneesmiddelen voor anaal gebruik (lokale anesthetica, nitroglycerinezalf, diltiazemcrème).

Immuniteit > Vaccins

- 12.1. Vaccins
 - Zowel de Vlaamse als de Franse Gemeenschap hebben een nieuwe website waarop de informatie over vaccinatie wordt gebundeld, zowel voor vaccinatoren als voor het publiek. Er wordt vanaf nu verwezen naar de nieuwe websites.
- 12.1.1.2 Vaccin tegen mazelen
 - De informatie over het toedienen van het mazelenvaccin aan kinderen in geval van reizen werd verduidelijkt.
- 12.1.1.5 Vaccin tegen influenza
 - Informatie over het gebruik van de influenzavaccins bij personen allergisch aan eieren werd toegevoegd in de rubriek *Bijzondere voorzorgen*.
- 12.1.1.10 Vaccin tegen zona
 - In de rubriek *Plaatsbepaling* werd informatie toegevoegd over het gesuggereerde verband tussen vaccinatie met een levend zonavaccin en een lager risico op dementie.
- 12.1.1.13 Vaccin tegen gele koorts
 - Informatie over het gebruik van het gele koorts vaccin bij personen allergisch aan eieren werd toegevoegd in de rubriek *Bijzondere voorzorgen*.
- 12.1.1.17 Vaccin tegen dengue
 - De rubriek *Advies van de Hoge Gezondheidsraad* werd aangevuld met het advies bij kinderen onder de 6 jaar.
- 12.1.1.18 Vaccin tegen respiratoir syncytieel virus (RSV)
 - De rubriek *Plaatsbepaling* werd aangevuld met de meest recente gegevens over de werkzaamheid van het RSV-vaccin.
- 12.1.2.7 Vaccin tegen tuberculose (BCG)
 - De rubriek *Advies van de Hoge Gezondheidsraad* werd aangevuld met de omstandigheden waarin vaccinatie kan overwogen worden.

Immuniteit > niet-vaccins

- Bij heel wat geneesmiddelen werd de informatie over gebruik tijdens borstvoeding uitgebreid of toegevoegd.
- Er werd informatie toegevoegd over vaccinatie tegen zona bij patiënten onder immunosuppressieve therapie.

Dermatologie

- De rubrieken *Zwangerschap en borstvoeding* zijn herschikt en werden aangevuld met ontbrekende informatie.
- 15.1.3. Antimycotica
 - De rubriek *Plaatsbepaling* is herzien en herschikt, met name wat betreft erythrasma, pityriasis versicolor en mycosen van de nagels.
 - Toevoeging van de dosering van ketoconazol shampoo bij pityriasis versicolor en seborroïsche dermatitis.
- 15.1.6. Middelen tegen scabiës (schurft)
 - De rubrieken *Toediening* en *Dosering* werden aangevuld naar aanleiding van de nieuwe aanbevelingen van WOREL (zie Folia juli 2025).
- 15.4. Eczeem
 - De rubriek *Plaatsbepaling* werd herschikt: algemene maatregelen, behandelingen en preventie.
- 15.7. Rosacea
 - Toevoeging van de dosering van ivermectine en metronidazol.
- 15.13. Diverse middelen in de dermatologie
 - Update van de rubrieken *Plaatsbepaling* en *Bijzondere voorzorgen* naar aanleiding van de commercialisering van finasteride lokaal.

Oftalmologie

- 16.1. Anti-infectieuze middelen: Rubriek *Plaatsbepaling*:
 - Er wordt nu duidelijk vermeld dat de in 16.1. vermelde anti-infectieuze middelen voor toediening in het oog niet doeltreffend zijn bij ooginfecties door schimmels en dat ze geen plaats hebben bij allergische oogaandoeningen.
 - Het puntje over « Antibiotica en antiseptica » werd herschikt.
- 16.9.1. Geneesmiddelen gebruikt bij de behandeling van choroïdale neovascularisatie en van secundaire maculaire oedemen
 - Rubriek *Ongewenste effecten*: toevoeging van extra informatie voor aflibercept en ranibizumab.
- De rubrieken *Zwangerschap en borstvoeding* werden in het hele hoofdstuk opnieuw gecontroleerd. Deze rubriek werd aangepast en verduidelijkt in de volgende hoofdstukken: 16.1. Anti-infectieuze middelen, 16.2.3. Antiallergische middelen, 16.4.1. Cholinomimetica en 16.4.3. Alfa-sympathicomimetica.

Anesthesie

- 18.1.4. Antagonisten van curarisantia
 - De rubriek *Plaatsbepaling* is verduidelijkt voor neostigmine.
- 18.1.6. Anticholinergica in de anesthesie
 - Rubriek *Plaatsbepaling*: toevoegingen voor atropine, glycopyrronium en scopolamine.

Colofon

De *Folia Pharmacotherapeutica* worden uitgegeven onder de auspiciën en de verantwoordelijkheid van het *Belgisch Centrum voor Farmacotherapeutische Informatie* (Centre Belge d'Information Pharmacothérapeutique), vzw erkend door het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG).

De informatie die verschijnt in de *Folia Pharmacotherapeutica* mag niet overgenomen worden of verspreid worden zonder bronvermelding, en mag in geen geval gebruikt worden voor commerciële of publicitaire doeleinden.

Hoofdredactie: (redactie@bcfi.be)

T. Christiaens (Universiteit Gent) en
Ellen Van Leeuwen (Universiteit Gent).

Verantwoordelijke uitgever:

T. Christiaens - Nekkersberglaan 31 - 9000 Gent.